

Sygn. akt VII Ka 368/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski (spr.),

Sędziowie: SO Dorota Lutostańska,

SO Remigiusz Chmielewski,

Protokolant st. sekr. sądowy Jolanta Jankowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Małgorzaty Stypułkowskiej

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2015r.

sprawy A. I. i L. L.

oskarżonych o przestępstwo z art. 77ust.2 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Giżycku V Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Węgorzewie z dnia 23 stycznia 2015 r., sygn. akt V K 274/13

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Giżycku V Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w Węgorzewie przekazuje.

Sygn. akt VII Ka 368/15

UZASADNIENIE

A. I. został oskarżony o to, że wspólnie i w porozumieniu z inną osobą w okresie od stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku w W. jako Prezes Zarządu Towarzystwa (...) J. B. dopuścił się zawarcia w sporządzonych sprawozdaniach finansowych nierzetelnych danych poprzez zawyżenie w sporządzonym sprawozdaniu finansowym za rok 2009 bilansu w pozycji aktywów i pasywów majątku o kwoty 232 114,14 zł, w pozycji zysków i strat zawyżenie wyniku finansowego straty o kwotę 50 841,18 zł oraz zawyżenie w sporządzonym za 2010 rok sprawozdaniu finansowym bilansu w pozycji aktywa majątku o kwotę 119 118,76 zł, następnie zawyżenie w pozycji pasywa majątku o kwotę 120 216,76, zł jak również zawyżenie w pozycji zysków i strat wyniku finansowego straty o kwotę 589,02 zł

tj. o czyn z art. 77 ust. 2 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późn. zm.

L. L. (1) został oskarżony o to, że działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą w okresie od stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku w W. jako Członek Zarządu - Skarbnik Towarzystwa (...) (...) J. B. dopuścił się zawarcia w sporządzonych sprawozdaniach finansowych nierzetelnych danych poprzez zawyżenie w sporządzonym sprawozdaniu finansowym za rok 2009 bilansu w pozycji aktywów i pasywów majątku o kwoty 232 114,11 zł, w pozycji zysków i strat zawyżenie wyniku finansowego straty o kwotę 50 841,18 zł oraz zawyżenie w sporządzonym za 2010 rok sprawozdaniu finansowym bilansu w pozycji aktywa majątku o kwotę 119 118,76 zł, następnie zawyżenie w pozycji

pasywa majątku o kwotę 120 216,76 zł, jak również zawyżenie w pozycji zysków i strat wyniku finansowego straty o kwotę 589,02zł tj. o czyn z art. 77 ust. 2 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późn. zm.

Sąd Rejonowy w Giżycku V Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Węgorzewie wyrokiem z dnia 23 stycznia 2015 r. w sprawie V K 274/13

I oskarżonych A. I. i L. L. uniewinnił od popełnienia zarzucanych im czynów.

II kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył prokurator i zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść wyroku, polegający na uznaniu, iż zachowanie oskarżonych A. I. oraz L. L. nie wyczerpało wszystkich znamion czynu zabronionego stypizowanego w art. 77 ust. 2 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późn. zm., poprzez przyjęcie, iż poczynione w przedmiotowej sprawie ustalenia faktyczne nie pozwalają przypisać w/wymienionym oskarżonym popełnienia zarzucanego im czynu z winy umyślnej w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym, podczas gdy wyjaśnienia oskarżonych, zeznania świadków oraz opinie biegłych z zakresu rachunkowości jednoznacznie wskazują, iż w/wymienieni oskarżeni działając jako Członkowi Zarządu Towarzystwa (...) J. B. w W. w wyniku braku należytego nadzoru określonego w art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, nad pracą osoby której powierzyli prowadzenie księgowości, dopuścili się zawarcia nierzetelnych danych w sprawozdaniach finansowych za lata 2009 i 2010, działając przy tym umyślnie w postaci zamiaru co najmniej ewentualnego czym w pełni wyczerpali znamiona czynu z art. 77 ust. 2 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późn. zm., natomiast twierdzenia Sądu uzasadniające uniewinnienie oskarżonych nie mają żadnego pokrycia w zgromadzonym w przedmiotowej sprawie materiale dowodowym i dążą do zbagatelizowania oraz umniejszenia roli oskarżonych

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie podnieść należy, że apelacja jest o tyle zasadna, o ile z jej treści oraz analizy akt wynika potrzeba uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W ocenie Sądu Okręgowego konieczna jest ponowna ocena dotychczas zebranego materiału dowodowego jak i jego uzupełnienie.

Na wstępie podnieść należy, że zgodnie z treścią art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości to kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą. Zatem ponowne rozpoznanie sprawy winno dotyczyć ustalenia czy oskarżeni, z racji pełnionych stanowisk nie byli jednak byli zobligowani do takiego nadzoru nad pracą księgową M. K., którego nieprawidłowe prowadzenie może skutkować ich odpowiedzialnością w zakresie zarzucanych im czynów. Istotne bowiem przy tym jest, że Stowarzyszenie korzystało z dotacji i subwencji z programów krajowych i unijnych co powodowało konieczność prawidłowego rozliczania tych środków a oczywistym jest, że z członkostwem w zarządzie wiążą się także określone obowiązki.

Trafnie również zauważył skarżący, że Sąd I instancji wskazując w uzasadnieniu wyroku - k. 689, iż wcześniejsze kontrole nie wykazały poważnych uchybień w prowadzeniu księgowości Towarzystwa (...) w W. oparł się faktycznie jedynie na wyjaśnianych oskarżonego A. I.. Tymczasem pomimo stwierdzenia, że celowość wydatkowania dotacji miała być kontrolowana przez (...), (...), (...), w aktach sprawy brak jest dowodów na takie okoliczności. Tym samym dowolnym wydaje się być stanowisko Sądu Rejonowego, że te kontrole a także kontrola Urzędu Skarbowego w G.

nie wskazywały na żadne poważne uchybienia, które podważyłyby zaufanie oskarżonych do pracy księgowej. Trafnie zauważył bowiem oskarżyciel publiczny, że kontrola przeprowadzona przez Urząd Skarbowy w G. odbyła się już w 2012 roku a zatem już po złożenia sprawozdań finansowych za lata 2009-2010. W konsekwencji nie mogła ona utwierdzić oskarżonych w przekonaniu, iż księgowość w zarządzanym przez nich Towarzystwie prowadzona jest poprawie, tym bardziej, iż wykazała ona szereg nieprawidłowości.

Zgodzić się także należy z uwagą skarżącego co do tego, że oskarżeni pełnili w okresie objętym zarzutem funkcje członków Zarządu Towarzystwa (...) J. B. w W. i tym samym ciążył na nich ustawowy obowiązek nadzoru nad osobami prowadzącymi w/wymienionym Towarzystwie księgowość. A. I. i L. L. zdawali sobie przy tym sprawę, że prowadząca księgowość w Stowarzyszeniu (...) nie posiada kompetencji do jej prowadzenia oraz należytego, wymaganego wykształcenia, o czym informowała oskarżonych przed podjęciem zatrudnienia w charakterze osoby prowadzącej księgowość.

Co więcej, to oskarżony A. I. osobiście sprawdzał faktury pod względem merytorycznym, a następnie po zaksięgowaniu ich przez M. K. dokonywał płatności przelewem. Znamienne jest także i to, że wskazany oskarżony ostatecznie doszedł do wniosku jak skomplikowaną materią jest prowadzenie księgowości i uznając, że sam temu nie podoła zatrudnił I. G..

Odnosnie L. L., to zauważyć należy, że był on nie tylko Członkiem Zarządu ale i Skarbnikiem Stowarzyszenia i pomimo powyższego nie poczuwał się do wynikającego z tego obowiązku i bez analizowania poprawności zawartości danych podpisywał przedstawioną mu dokumentację.

W konsekwencji konieczne jest dokonanie oceny zachowania oskarżonych, przez pryzmat tego czy w istocie nie akceptowali oni faktu, iż osoba nie posiadająca odpowiednich kwalifikacji zawodowych tak prowadziła księgowość Towarzystwa jak i sporządzała sprawozdania finansowe, które zawierały szereg poważnych nierzetelnych danych.

Mając wskazane okoliczności na uwadze zaskarżony wyrok uchylono i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania- art.437§2 kpk, art.438pkt.2-3 kpk.

Przy ponownym rozpoznaniu postępowanie winno być przeprowadzone z uwzględnieniem poczynionych uwag. W szczególności dążyć należy do dokonania ustaleń w zakresie uprzednich kontroli Stowarzyszenia, w tym (...), (...), (...) co bez wątpienia będzie miało wpływ na dokonanie oceny zachowania oskarżonych pod kątem popełnienia zrzucanych im czynów.